

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců JUDr. Marcely Sedmíkové a JUDr. Pavla Kumprechta ve věci žalobce: **J. N.**, zast. JUDr. Ježkovou, advokátkou se sídlem K. J. Erbeny 1266, Nová Paka, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, se sídlem v Hradci Králové, Pivovarské náměstí 1245, za účasti : **1) Obec Dolní Branná**, Dolní Branná 256, **2) P. V.**, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. prosince 2012, č.j. 18292/ZP/2012-3, t a k t o :

I. Žaloba se z a m í t á .

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

III. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět sporu

Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Vrchlabí, odboru životního prostředí, ze dne 7. 8. 2012, č. j. ŽP/3100/2012-14-Le, kterým prvostupňový správní orgán výrokem I. podle § 8 odst. 1 písm. b) bod 5 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vodní zákon“), povolil jiné

nakládání s podzemními vodami, výrokem II. dodatečně povolil podle § 15 odst. 1 vodního zákona a § 115 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), stavbu „Vrt pro tepelné čerpadlo systém země x voda, na pozemku p. č. 674/2 u objektu rodinného domu č.p. 311 v katastrálním území Dolní Branná“, výrokem III. udělil s odkazem na § 129 odst. 4 stavebního zákona souhlas s užíváním dokončené stavby, výrokem IV. rozhodl o námitkách účastníků řízení.

II. Obsah žaloby

Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného, neboť dle jeho mínění rozhodl na základě nedostatečných skutkových zjištění a nesprávné aplikace právních norem, což vedlo k nesprávnému právnímu posouzení věci, a proto považoval žalobou napadené rozhodnutí za nezákonné.

V úvodu žaloby předeslal, že stavebníci prováděli stavbu vrtu tepelného čerpadla systému země - voda bez vodoprávního povolení ve smyslu § 15 vodního zákona, bez povolení k nakládání s vodami ve smyslu § 8 odst. 1 písm. b), bod 5 tohoto zákona, bez projektové dokumentace zpracované s autorizací pro obor vodohospodářské stavby pro územní rozhodnutí a stavební povolení, přestože jsou tyto náležitosti zákonem vyžadovány a rovněž i bez hydrogeologického posudku a vyjádření dotčených orgánů.

Městský úřad Vrchlabí, stavební úřad, vydal stavební povolení č.j. výst. 332/303/203-Ba ze dne 25.8.2003 (a následně kolaudační rozhodnutí č.j. výst. 868-2/320/2005- Ba ze dne 5.9.2005), jímž bylo povoleno užívání stavby rodinný dům na pozemku par.č. 674/2 v kat. úz. Dolní Branná, kde součástí této stavby je mimo jiné pouze propojovací potrubí mezi vrtem pro tepelné čerpadlo a stavbou rodinného domu, nikoliv samotný vrt pro tepelné čerpadlo. Dle žalobce tak neexistuje zákonný podklad ve věci umístění stavby vrtu, tj. územní rozhodnutí pro tuto stavbu, protože neproběhlo řádně územní řízení. Argumentaci stavebního úřadu, že umístění stavby vrtu bylo posuzováno v územním řízení pro stavbu rodinného domu, považoval za spekulativní a ryze účelovou, snažící se zakrýt procesní pochybení stavebního úřadu. V případě probíhajícího územního řízení by účastníci mohli vznášet připomínky a námitky a nebylo by zkráceno jejich právo jako dotčených účastníků a byla by zaručena rovnost všech účastníků. Žalobce připomněl, že příslušný stavební odbor upustil i od místního šetření a ústního jednání ve věci stavebního řízení na stavbu rodinného domu a propojovacího potrubí a neumožnil vznést případné námitky dotčeným účastníkům.

V souvislosti s tím konstatoval, že vyjádření Městského úřadu Vrchlabí, stavebního úřadu, ze dne 5.10.2010, že navržená stavba vrtu pro tepelné čerpadlo na pozemku p. č. 674/2, kat. ú. Dolní Branná, je v souladu se záměry územního plánování v dotčeném území, nemůže nahradit řádně provedené územní řízení.

Takové vyjádření je nepřezkoumatelné, neboť neodkazuje na územní či regulační plán obce a konkrétní záměry územního plánování, tj. přípustné, podmíněně přípustné a nepřípustné využití daného pozemku. Navíc je takové stanovisko sporné, neboť dle územního plánu z října 2007 obce Dolní Branná, je par. č. 674/2 určena dle stanovení podmínek pro využití ploch s rozdílným způsobem využití s určením převažujícího účelu využití, popřípadě podmíněně přípustné využití těchto ploch a stanovení podmínek prostorového uspořádání, včetně základních podmínek ochrany krajinného rázu, pro bydlení, nikoliv pro stavby vodních děl.

Dále žalobce namítal, že vodoprávní úřad ve svém rozhodnutí neaplikoval ustanovení vyhlášky č. 590/2002 Sb. o technických požadavcích pro vodní díla, v platném znění. Stavba vrtu pro tepelné čerpadlo je vodním dílem. Základními požadavky kladenými na takovou stavbu dle § 3, § 5 a § 6 této vyhlášky je, že vodní dílo musí být navrženo a provedeno způsobem zajišťujícím splnění požadavků na jeho účel a současně splnění požadavků na vodní dílo z hlediska mechanické odolnosti a stability, ochrany zdraví, zdravých životních podmínek, bezpečnosti při jeho užívání. Vodní dílo je možno navrhnout jen v lokalitě s vyhovujícími morfologickými, geologickými a hydrogeologickými podmínkami. Podzemní konstrukce oddělující vnitřní prostory vodního díla od okolního horninového prostředí se podle jejich charakteru a účelu izolují proti podzemní vodě a podle potřeby se dále chrání před jejím negativním působením. Dále musí splňovat technické požadavky na stavební konstrukce vodních děl, což musí být vztaženo i na hlubinný vrt analogicky jako stavbu vodního díla. Nejedná se dle žalobce pouze o obecnou proklamaci, ale o základní princip, který musí být při provádění takových staveb naplněn. Nesprávně prováděná stavba vrtu a jeho neadekvátní technologický postup představuje nebezpečí trvalé drenáže k místu pro okolní podzemní vodu a neustále ovlivňuje stav hladiny podzemní vody a vodní poměry v dané oblasti.

Žalobce nesouhlasil s tím, že vodoprávní úřad nepovažoval za nutné požadovat po stavebníkovi stanoviska správců inženýrských sítí ČEZ Distribuce a.s. a RWE Distribuční služby s.r.o., a to z důvodu provedené kolaudace stavby ČOV u rodinného domu č.p. 311, jelikož v té době byla již stavba vrtu pro tepelné čerpadlo dokončena. Vodoprávní úřad tak vyšel z domněnky, že nedošlo k ovlivnění těchto sítí a nepožadoval ani aktuální stanoviska správců inženýrských sítí. V případě, že správní orgán došel k závěru, že otázka dotčení ochranných pásem byla řešena v územním rozhodnutí ze dne 16. 4. 2003 č.j. výst. 332/132/2003-Ba, není tomu tak, neboť předmětem tohoto územního rozhodnutí je pouze propojovací potrubí mezi vrtem a stavbou rodinného domu, nikoliv vrt samotný. Tento správní akt institut ochranných pásem s ohledem na stavbu vrtu vůbec neřešil. Správci inženýrských sítí vycházeli z podmínek při stavbě ČOV u rodinného domu č.p. 311, nikoliv k samotné stavbě vrtu. ČEZ a.s. by se musela ke stavbě vrtu pro tepelná čerpadla vyjádřit a zohlednit stanovení ochranného pásma elektrizační soustavy dle zákona č. 458/2000 Sb. o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), v platném znění, které v tomto případě činí nejméně 12 m a stavba by nemohla být dodatečně povolena.

Zásadní pochybení napadeného rozhodnutí spatřoval žalobce v zásahu do vodních poměrů v dané oblasti, narušení akumulace podzemních vod způsobující znatelné snížení kvality vody ve studni žalobce a pokles vodního sloupce ve studni. Tyto skutečnosti se přímo dotýkají jeho osoby. K tomu žalobce uvedl následující.

Krajskou hygienickou stanicí Královéhradeckého kraje požadovaný hydrogeologický posudek, který by posoudil způsob ovlivnění stávající studny, byl vypracován až v září 2010, aktualizován v únoru 2011. Z bodů 3.1. a 4.3. tohoto posudku vyplývá, že během vrtání vrtu se vyskytl zákal a provzdušnění - proplynění vody ve studni žalobce. Tento posudek dále podrobně specifikuje v bodu 4.3 reakci stavu hladiny vody ve studni žalobce na pozemku p. č. 310 při vrtání vrtu pro tepelné čerpadlo na pozemku p. č. 674/2, vše kat. ú. Dolní Branná. Zakalení - snížení kvality vody a následný pokles vody ve studni žalobce je dle tohoto vyjádření v příčinné souvislosti s hloubením vrtu, neboť při technologickém postupu vrtu se ne vždy podaří vrtný stvol dokonale tamponovat a právě v těchto případech hrozí nebezpečí, že nový vrt se za určitých podmínek stává drenážní k místu pro okolní podzemní vodu a může tak ovlivňovat stav hladiny podzemní vody v okolí trvale.

V napadeném rozhodnutí již proto žalovaný konstatuje, že zásah do vodních poměrů byl v příčinné souvislosti s prováděnými pracemi stavby vrtu, avšak spočívá na svém stanovisku, že tento negativní vliv na vodní zdroje není trvalý. K tomu žalobce uvedl, že stavba jeho studně byla řádně povolena podle tehdejších platných a účinných právních norem a byl rovněž povolen odběr její vody dle tehdy platného a účinného zákona č. 138/1976 Sb. Jak plyne ze zprávy z Okresní hygienické stanice v Trutnově ze dne 1. 11. 1979 zn. 5244-212.21/79 Pv., byla voda ve studni dlouhodobě do doby prováděné stavby bez závad, nebyly prokázány indikátory znečištění a jednalo se o pitnou vodu. Zdravotní ústav se sídlem v Hradci Králové, pobočka Trutnov, dne 10. 12. 2003 provedl rozbor vody ve studni žalobce a došel k závěru ve své zprávě ze dne 17. 12. 2003, že voda nevyhovuje po chemické stránce požadavkům na pitnou vodu. Po tomto odběru byla studna žalobce vyčištěna řádně na náklady firmy provádějící stavbu vrtu a následně byla provedena analýza vzorku Zdravotním ústavem se sídlem v Hradci Králové, pobočka Trutnov dne 13. 5. 2004. Jak vyplývá z této analýzy a ze zprávy zdravotního ústavu ze dne 20. 5. 2004, byl zde zaznamenán vysoký výskyt rašelinového pachu, přestože došlo k předchozímu vyčištění studny, a vodu nelze klasifikovat jako pitnou. Navzdory těmto stanoviskům vodoprávní úřad je toho názoru, že zvýšená hodnota zápachu umožňuje vodu užívat jako pitnou, protože v ní nejsou obsaženy nebezpečné látky a jedná se dle jeho názoru o vodu nezávadnou. Z odborného vyjádření však vyplývá, že v současné době voda ze studně není vhodná pro užití pro domovní účely a je možné ji používat pouze jako užitkovou vodu na zalévání. V květnu 2004 došlo k vyčištění studny žalobce na náklady stavebníka; rašelinový pach a pokles vodního sloupce je však stále trvalý.

Žalobce proto nesouhlasil s tvrzením vodoprávního úřadu obsaženým v odůvodnění napadeného rozhodnutí, že ovlivnění vodních zdrojů není trvalé. Sám

vodoprávní úřad připustil, že k ohrožení vodních zdrojů došlo, aniž by však blíže zkoumal trvalost tohoto stavu. Povinností vodoprávního orgánu při dodatečném povolení stavby je vzít v úvahu princip prevence, kdy poškozování životního prostředí - v tomto případně vodních zdrojů - je nutno předcházet, jelikož následná náprava není vždy možná a je-li přesto možná, je podstatně finančně nákladnější. Vodoprávní úřad nevzal v úvahu ani princip předběžné opatrnosti jako modifikaci principu prevence, tj. lze-li se zřetelem ke všem okolnostem předpokládat, že hrozí nebezpečí nevratného nebo závažného poškození životního prostředí, nesmí být pochybnost o tom, že k takovému poškození skutečně dojde, důvodem pro odklad opatření, jež mají poškození zabránit, resp. vodoprávní úřad měl zvážit rizika, popř. uložit preventivní opatření. Nebyl zachován ani princip odpovědnosti původce.

Dle žalobce v tomto konkrétním případě došlo k přímému ovlivnění vody v jeho studni, a to přestože při chodu tepelného čerpadla systému země - voda není čerpána podzemní voda. Hloubkovým vrtem došlo k narušení podzemních vod, které se projevily sníženým vodním sloupcem ve studni a snížením kvalit vody, resp. došlo ke promíšení provrtaných zvodnělých vrstev a přetoku podzemních vod z jedné vrstvy do druhé, popř. ke kontaminaci podzemní vody a horninového prostředí. V současné době neodpovídá voda použití pro domovní účely, protože vykazuje zvýšený stupeň rašelinového pachu, resp. byla zaznamenána příčinná souvislost s prohloubením vrtu a zakalením, následným poklesem vody ve studni. Ovlivnění vodních poměrů je trvalé, došlo k poklesu vodního sloupce ve studni a ke zhoršení kvality vody, kdy voda může být používána pouze pro užitkové účely.

Žalobce byl v důsledku toho nucen přejít na jiný zdroj pitné vody, resp. došlo k napojení na veřejný vodovod a tím mu vznikly další finanční náklady (náklady na vodovodní přípojku, platba za odběr vody). Nebyl rovněž informován o provádění hlubinného vrtu a následně došlo ke škodě na čerpadle, vodárně napojené na studnu, rozvodu vnitřního vodovodu a včetně zařízení na nich (bojler, vodovodní baterie). Došlo tak k načerpání nečistot obsažených ve vodě do rozvodu a zařízení. Těmto škodám mohlo být zabráněno tak, že by žalobce nezapínal čerpadlo vody do doby odsazení zakalené vody a vyčištění studny, přičemž vyčištění studny je povinností toho, kdo toto znečištění způsobil. Vodárenské zařízení již však bylo znehodnoceno.

Žalobce dále nesouhlasil s některými tvrzeními, která jsou uvedena ve shora zmíněném hydrogeologickém posudku. Z něho plyne, že v závislosti na místních poměrech může tento stav přetrvávat několik dnů, případně i déle. V tomto konkrétním případě však tento stav je neměnný již 9 let. Je nutné i připomenout, že meziprostor mezi stěnou vrtu a potrubím je často velmi malý a nepravidelný, a tudíž se nelze pouze spoléhat na funkčnost cementového nebo jílového těsnění. Nelze zaměňovat prováděnou zkoušku vložení potrubí s neprováděnou zkouškou těsnosti zaplášťovaného těsnění. Žalobce zdůraznil, že ne vždy se však podaří vrtný stvol dokonale tamponovat, a právě v těchto případech hrozí nebezpečí, že nový vrt se za určitých podmínek stává drenážním místem pro okolní podzemní vodu a

ovlivňuje tak stav hladiny podzemní vody v okolí trvale. O odbornosti posudku svědčí dle žalobce i skutečnost, že v bodu 4. 2 tohoto posudku znalec konstatuje vliv vedlejšího ramena potoka Sovinky na jeho studnu. Znalec vycházel však pouze z pozemkových map, které jsou neaktuální, ve skutečnosti však žádné rameno potoka v této oblasti dnes neexistuje.

Předmětný hydrogeologický posudek byl vypracován až v září 2010, tj. až po stavbě vodního díla. Hydrogeolog proto již nemohl sehrát svoji nezastupitelnou roli především při zkoumání vodních útvarů podzemní vody, kdy musí na základě povrchové prospekce a lokálních objektů zasahujících pod zemský povrch definovat vodní útvar, případně vodní útvary, v jejichž rámci mají být vrtý pro tepelné čerpadlo prováděny, a to jak z hlediska jejich geometrie, tak z hlediska jejich vlastností. Nemohl ani vycházet ze základního geologického pravidla, tj. v jednom vrtu hydraulicky nepropojovat jednotlivé vodní útvary a technologii vrtání a vystrojování vrtů přizpůsobit geologickému prostředí a stavům hladiny podzemní vody v jednotlivých vodních útvarech. Je tedy nepochybné, že hydrogeolog nemohl využít postupy, které mu dávají současné právní předpisy, konkrétně vyhláška č. 369/2004 Sb., tj. neprovedl dostatečný podrobný hydrogeologický průzkum ani doplňující hydrogeologický průzkum v rámci výstavby vrtů v případech, aby ověřil správnost svého vyjádření. Přitom hydrogeolog má možnost svým vyjádřením podle ustanovení § 9 vodního zákona ovlivnit situování vrtů, jejich hloubku, konstrukci, technologii hloubení a vystrojení a v neposlední řadě rozsah monitoringu v průběhu vrtných prací. Přitom není nepodstatné, že hlavním projektantem vodního díla je osoba s autorizací vodohospodářské stavby, což zpravidla není hydrogeolog. Hydrogeolog by se ve svém vyjádření měl zaměřit na rizika spojená s prováděním vrtů pro tepelná čerpadla. Předně by si měl uvědomit, že nakládání s podzemní vodou není jenom tuto vodu čerpat, zasakovat, ochlazovat, oteplovat apod., ale i měnit podmínky jejího přirozeného výskytu. Tedy již pouhé propojení dvou či více vodních útvarů pod sebou vrtý je nepřipustné nakládání s podzemní vodou.

Vyjádření osoby s odbornou způsobilostí - hydrogeologa přitom musí obsahovat provedení hydrogeologického průzkumu včetně případných průzkumných vrtů či čerpacích zkoušek. Vyhodnocení průzkumných prací dle hydrogeologického posudku zpracovaného v září 2010, aktualizovaného v únoru 2011, neobsahuje žádné průzkumné vrtý či čerpací zkoušky. Přitom realizace průzkumných vrtů musí obsahovat přesná pravidla týkající se ohlášení průzkumu, jeho průběhu, ohlašovací povinnosti a řádné dokumentace. Po ukončení průzkumu je nutné průzkumné vrtý zlikvidovat nebo zajistit pro jejich další využití, tak aby průzkumnými vrtý nedošlo k narušení režimu proudění podzemních vod a ke znehodnocení vrtů s ohledem na jejich další účel.

Další žalobní námitka spočívala v žalobcově tvrzení, že projektová dokumentace pro provádění vrtů hornickým způsobem může být zpracována pouze osobou s kvalifikací báňský projektant dle ustanovení § 2 vyhlášky Českého báňského úřadu č. 298/2005 Sb. o požadavcích na odbornou kvalifikaci a odbornou

způsobilost při hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem a o změně některých právních předpisů. Ing. A. K., který vypracoval projekt pro dodatečné povolení stavby, toto oprávnění nemá. Jím vypracovaná dokumentace tedy není řádným zákonným podkladem pro rozhodnutí správního orgánu, navíc tento projekt byl vypracován až následně po provedených pracích v září 2010.

K samotné realizaci vrtu žalobce uvedl, že probíhala velmi živelně. Nebyla dodržena bezpečnost práce a provozu - vrtná osádka se neseznámila s technologickým postupem pro dané vrty, toto nebylo stvrzeno podpisem před zahájením stavební činnosti, nebyly vedeny zápisy do vrtného deníku během každé pracovní směny, vrtné pracoviště nebylo kontrolováno technikem a nebyl proveden záznam kontroly do vrtného deníku. To dokresluje živelnost prováděných prací, nerespektování právních předpisů stavebníkem, resp. nedbalé provádění díla, které mělo a má vliv na vodní poměry na sousedních pozemcích. Zpráva o realizaci vrtu ze dne 16. 12. 2003 obsahuje pouze strohý záznam o průběhu vrtných prací, a to bez hodinových intervalů a bez podpisu provádějících zaměstnanců. Tento záznam byl sepsán až následně, dne 16. 12. 2003, po provedených vrtných pracích ve dnech 3. 12. 2012 - 5. 12. 2003. Je tedy sporné, jak práce byly prováděny, resp. technologicky řešeny. Jiný záznam kontroly není součástí spisové agendy v předmětné věci. Dokumentace o skutečném provedení stavby zpracovaná ve smyslu přílohy č. 3 vyhlášky č. 499/2006 Sb. neobsahuje protokoly o likvidaci odvrtného materiálu, zprávu doplňujícího hydrogeologického průzkumu ani záruční listy osazených vertikálních sond. Žalobce uvádí, že vrtná drť s výplachem byla znečištěna i úkapy oleje z vrtné soupravy, kdy nebyly využity absorpční rohože po zachycení úkapů, a byla uskladněna na pozemku u vrtu, nikoliv v kontejneru. I vodovzdušný výplach obsahuje dle žalobce vždy určitá chemická činidla, která zvyšují jeho účinek. Vrtná drť s výplachem tohoto druhu tedy není čistě přírodním materiálem a obsahuje jistou, i když nízkou, míru toxicity.

Dle žalobce je dále nepochybné, že vrty pro tepelná čerpadla systému země - voda, do kterých je umístěno potrubí s oběžným médiem pro přenos zemského tepla (tzv. vertikální kolektory), jsou vodními díly ve smyslu § 55 vodního zákona a vyžadují povolení ve smyslu jeho § 15. K vrtům se tedy podle tohoto výkladu přistupuje jako ke stavbě vodního díla a kromě územního rozhodnutí a stavebního povolení se požaduje i povolení k nakládání s vodami podle § 8, odst. 1 písm. b) bod 5 (jiné nakládání s podzemními vodami) zmíněného zákona. Dle ustanovení § 37 odst. 2 tohoto zákona platí, že minimální hladinu podzemních vod stanoví vodoprávní úřad v povolení k nakládání s vodami, pokud toto nakládání může mít za následek podstatné snížení hladiny podzemních vod. Ze systematického hlediska povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami dle § 8 odst. 1 vodního zákona je pojmem zahrnující i jiné nakládání s vodami stanovené v § 8 odst. 1 písm. b) bod 5. Vodoprávní úřad přitom vychází z plánů povodí a metodického pokynu vydaného Ministerstvem životního prostředí a přihlédne ke zjištěnému stavu povrchových a podzemních vod, zejména k výsledkům vodní bilance v dané hydrogeologické

oblasti. Tato povinnost vodoprávním úřadem nebyla splněna, stejně jako nebyla stavebníkům uložena povinnost hladinu podzemních vod pravidelně měřit.

Dle žalobce tak nebyly naplněny podmínky vyžadované § 129 stavebního zákona pro dodatečné povolení stavby. Zopakoval, že vyjádření Městského úřadu Vrchlabí ze dne 5. 10. 2010, že navržená stavba vrtu pro tepelné čerpadlo na pozemku par. č. 674/2, kat. ú. Dolní Branná, je v souladu se záměry územního plánování v dotčeném území, nemůže nahradit řádně provedené územní řízení.

Přestože vrt je disponován pro získávání geotermální energie a nejde tak o přímý odběr podzemních vod, taková stavba s ohledem na její technologické provedení spočívající v nedodržení pracovního postupu, bezpečnosti práce a celkové životnosti nepochybně neúměrně zasahuje do vodních poměrů v dané oblasti, resp. mění podmínky přirozeného výskytu vodní masy a poškozuje zájmy jiných osob nakládat s podzemními vodami. Provedená stavba je proto v rozporu s veřejným zájmem chráněným zvláštním předpisem. Veřejným zájmem se dle žalobce rozumí požadavek, aby stavba neohrožovala životní prostředí a nezpůsobovala jiné škody či ztráty. Stavba vrtu je provedena tak, že znemožňuje a poškozuje oprávněné zájmy jiných osob nakládat s podzemními vodami.

K vyjádření Krajské hygienické stanice, územní pracoviště Trutnov žalobce uvedl, že tento správní orgán neměl předložen celý spis, aby posoudil rozsah, jak byly dotčeny zájmy z hlediska ochrany veřejného zdraví, pouze formálně bez odkazu na příslušné listiny deklaruje svůj postoj. Vyjádření je doporučujícího charakteru, tedy nejedná se o žádné její stanovisko, natož stanovisko závazné, a není proto relevantním důkazem. Tento správní orgán tak překročil svůj rozsah působnosti.

Nad rámec žaloby žalobce konstatoval, že nesouhlasí se závěrem vodoprávního úřadu, že hloubkové vrty nepodléhají zjišťovacímu řízení. Hloubkové vrty geotermální jsou jmenovány v Příloze 1 kategorie II, bod 2.11 k zákonu č. 100/2001 Sb. o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění, a proto ten, kdo je hodlá provést, je podle § 6 a § 7 tohoto zákona povinen předložit oznámení tohoto záměru odboru životního prostředí příslušného krajského úřadu. Krajský úřad provede zjišťovací řízení, jehož cílem je zjištění, zda záměr nebo jeho změna bude posuzován podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. V tomto případě dochází k výraznému ovlivnění hydrogeologických poměrů v oblasti, problémy uváděné žalobcem nepominuly a stav je setrvalý.

Žalobce závěrem shrnul, že dle shromážděných podkladů, odborných posudků, stanovisek a v návaznosti na již vzniklé škody a škody stále vznikající, bylo prokázáno, že došlo k výraznému omezení, resp. ohrožení subjektivních práv a oprávněných zájmů dotčených účastníků řízení, resp. že se jedná o stavbu, která svým závadným stavem ohrožuje zdraví osob, životní prostředí a majetek třetích osob. Předmětná stavba vrtu je v rozporu s obecnými požadavky na výstavbu a s veřejným zájmem. Soustavně dochází k negativním trvalým účinkům provedené

stavby, k porušování ochrany veřejného zájmu a k prokazatelně významnému ohrožení životního prostředí a oprávněných zájmů vlastníka přilehlých nemovitostí. Došlo ke zvýšení výskytu železa, což je důsledek přítoku mineralizované podzemní vody z podloží nebo zanesení kontaminace z mělce podpovrchové vody do jímáných zvodní právě prostřednictvím vrtů pro tepelná čerpadla. Stavba a její užívání představuje riziko negativního ovlivnění staveb (studní) určených k jímání podzemní vody. Jiná nebezpečí spočívající v negativním ovlivnění ostatních děl jsou dána především možnou změnou vlastností základové půdy v podloží. Proto dle žalobce tato stavba vodního díla nenaplnuje znaky pro využití institutu dodatečného povolení stavby. Z důkazních prostředků předložených žalobcem nepochybně plyne, že stavba a její nesprávné technologické provedení ovlivňují trvale jeho vodní zdroj.

Navrhl, proto, aby krajský soud zrušil jak žalobou napadené rozhodnutí žalovaného, tak jemu předcházející rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu, a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Obsah vyjádření žalovaného k žalobě

Žalovaný podal ve věci stručné vyjádření, dle něhož žalobce v žalobě pouze opakuje důvody, které již uplatnil v odvolání proti rozhodnutí vodoprávního úřadu. Žalovaný proto pouze odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí.

Vzhledem k uvedenému navrhl, aby krajský soud žalobu zamítnul.

Osoby zúčastněné na řízení písemné vyjádření ve věci nepodaly.

IV. Jednání soudu

Při jednání soudu dne 15. 4. 2014 zůstali účastníci na svých stanoviscích a shora uvedených návrzích. Obec Dolní Branná sdělila své neutrální stanovisko ve věci.

V. Skutkové a právní závěry krajského soudu

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy první a druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "s. ř. s."). O věci usoudil následovně.

Pokud jde o osнову odůvodnění tohoto rozhodnutí, krajský soud považoval za vhodné věnovat se nejprve těm žalobním námitkám, které ze svého pohledu považoval za zásadní pro posouzení věci. V souvislosti s tím nutno konstatovat, že

žaloba obsahovala poměrně značné množství různých žalobních tvrzení, která nebyla zcela systematicky strukturována a uspořádána, takže jednotlivé žalobní námitky nebyly povětšinou samostatně označeny, k některým žalobním tvrzením se žalobce vracel opakovaně apod. K úkolům soudu tedy patřilo i to, aby jednotlivé žalobní námitky z textu žaloby „vytáhl“, žádnou z nich neopomněl a se všemi se vypořádal.

A. Za první ze zásadních námitek považoval krajský soud tu, dle níž nebylo dodatečné povolení stavby provedeno v souladu s územně plánovací dokumentací. Dle § 129 odst. 2 písm. a) stavebního zákona totiž lze stavbu uvedenou v odstavci 1 písm. b) dodatečně povolit, pokud stavebník nebo její vlastník prokáže, že není umístěna v rozporu se záměry územního plánování, zejména s územně plánovací dokumentací a s územním opatřením o stavební uzávěře nebo s územním opatřením o asanaci území. Důvodnou tuto námitku neshledal.

Z výrokové části rozhodnutí Městského úřadu Vrchlabí ze dne 16. 4. 2003, č. j. výst. 332/132/2003-Ba, o umístění rodinného domu na části pozemku p. č. 674/2 v k. ú. Dolní Branná plyne, že předmětem tohoto rozhodnutí je i „vrt pro tepelné čerpadlo, který bude propojen potrubím se stavbou rodinného domu“. Tuto skutečnost pak potvrzuje jak např. podmínka č. 14 pro umístění a projektovou přípravu stavby, v níž byl stavebník zavázán povinností před podáním žádosti o stavební povolení požádat u vodoprávního úřadu o povolení k nakládání s vodami, tak z odůvodnění územního rozhodnutí, v němž je o vrtu pro tepelné čerpadlo jako součásti navrhované stavby rovněž zmínka. Skutečnost, že ve stavebním povolení stavby přízemního nepodsklepeného rodinného domu s obytným podkrovím a vestavěnou garáží na pozemku p. č. 674/2 v k. ú. Dolní Branná vydaném Městským úřadem Vrchlabí dne 25. 8. 2003 pod č.j. výst. 332/303/2003-Ba je zmínka pouze o „potrubí mezi vrtem pro tepelné čerpadlo a stavbou rodinného domu“ (tedy nikoliv o samotném vrtu), pak krajský soud za relevantní nepovažuje. Stručně a přitom přiléhavě se k tomu vyjádřil vodoprávní úřad, když v odůvodnění svého rozhodnutí tuto skutečnost jako pravdivou potvrdil s tím, že předmětem správního řízení o dodatečném povolení stavby je vrt samotný, nikoliv už potrubí vedené od vrtu k domu. Dle krajského soudu tedy vrt pro tepelné čerpadlo byl umístěn coby součást umístěné stavby shora označeného rodinného domu.

Za podstatnou považuje krajský soud dále skutečnost, že vodoprávní úřad postupoval v otázce zjišťování rozporu dodatečně povolované stavby vrtu pro tepelné čerpadlo s územně plánovací dokumentací (mezi níž územní rozhodnutí o umístění stavby nepatří – viz § 2 odst. 1 písm. n) stavebního zákona) plně v souladu s § 15 odst. 2 stavebního zákona. Dle něho speciální stavební úřady postupují podle tohoto zákona, pokud zvláštní právní předpisy pro stavby podle odstavce 1 nestanoví jinak. Povolení pro stavby mohou vydat jen se souhlasem obecného stavebního úřadu příslušného k vydání územního rozhodnutí, který ověřuje dodržení jeho podmínek; souhlas není správním rozhodnutím. Jestliže se nevydává územní rozhodnutí ani

územní souhlas, postačí vyjádření obecného stavebního úřadu o souladu navrhované stavby se záměry územního plánování.

Tím bylo v dané věci vyjádření Městského úřadu Vrchlabí ze dne 5. 10. 2010, č.j. SÚ/19445/2010-3, v němž sdělil, že navržená stavba vrtu pro tepelné čerpadlo u rodinného domu čp. 311 v obci Dolní Branná na pozemku p. č. 674/2 v k. ú. Dolní Branná je v souladu se záměry územního plánování v dotčeném území. Toto vyjádření považuje krajský soud za dostatečně srozumitelné a přezkoumatelné. Nároku žalobce o nutnosti odkazu na územní plán obce či na konkrétní záměry územního plánování přisvědčit nemohl, takový požadavek nemá ve stavebním zákoně oporu.

Nebylo v pravomoci vodoprávního úřadu toto vyjádření obecného stavebního úřadu jakkoliv hodnotit či přezkoumávat. Jeho povinností tedy bylo si uvedené vyjádření obstarat a jeho obsah následně respektovat. Ostatně konstrukce této zákonné úpravy nepostrádá dle krajského soudu logiku. Kdo jiný, než obecný stavební úřad, coby orgán aktivně se podílející na procesu pořízení, případně změny, územně plánovací dokumentace a coby orgán z toho titulu mající přehled o jejím aktuálním stavu, by mohl lépe posoudit, zda dodatečně povolovaná stavba je v rozporu se záměry územního plánování v dané obci ve smyslu § 129 odst. 2 písm. a) stavebního zákona či nikoliv.

Pokud pak žalobce shora uvedený závěr obsažený ve vyjádření obecného stavebního úřadu zpochybňoval (viz jeho poznámka o funkčním zařazení pozemku p. č. 674/2 dle územního plánu obce Dolní Branná z roku 2007), stalo se tak pouze v rovině tvrzení, které žádným konkrétním podkladem či jiným důkazem neprokázal, resp. ani pravdivost tohoto tvrzení by nebyla způsobilá zvrátit stanovisko obecného stavebního úřadu. Proto krajský soud o námitce usoudil, jak již shora uvedl.

B. Za zásadní považoval krajský soud dále námitku, že nebyla splněna další z podmínek, pro níž lze stavbu dodatečně povolit. A to ta, že stavebník nebo její vlastník prokáže, že není v rozporu s obecnými požadavky na výstavbu nebo s veřejným zájmem chráněným zvláštním právním předpisem. K této žalobní námitce směřovalo více žalobních tvrzení.

Dle žalobce se v dané věci rozumí veřejným zájmem požadavek, „aby stavba neohrožovala životní prostředí a nezpůsobovala jiné škody či ztráty“. Tomuto požadavku dle něho stavba odporuje, neboť „znemožňuje a poškozuje oprávněné zájmy jiných osob nakládat s podzemními vodami“. V souvislosti s tím žalobce poukazoval na skutečnost, že dle jeho názoru došlo stavbou vrtu termálního čerpadla k trvalému (nikoliv přechodnému) zásahu do vodohospodářských poměrů v dané oblasti. V případě jeho osoby došlo ke snížení hladiny vody v jeho studni a ke snížení kvality vody.

Obdobně na otázku veřejného zájmu v daném řízení nahlížel i vodoprávní úřad. Ten však dospěl k závěru, že stavba vliv na stav podzemních vod v daném území nemá, resp. že ke znemožnění uplatnění práva nakládat s podzemními vodami nedochází. S jeho názorem, že stavba nemá trvalý negativní vliv na okolní vodní zdroje, se ztotožnil i žalovaný. Ten se danou problematikou podrobně zabíral na str. 7 a 8 napadeného rozhodnutí, na něž krajský soud zejména s ohledem na tam popsany skutkový stav věci odkazuje.

Krajský soud po seznámení se s obsahem správního i soudního spisu shledal nesporným, že v důsledku nepovolené stavby termálního vrtu došlo k ovlivnění kvality vody v žalobcově studni, stejně tak jako k poklesu vodního sloupce v ní. Tyto skutečnosti byly předmětem důkazního řízení vedeného v rámci civilního řízení mezi žalobcem a stavební společností, která stavbu realizovala, a vyústily v rozhodnutí civilního soudu, kterým uznal žalobu z části důvodnou a přiznal žalobci právo na náhradu škody. Není také sporu o tom, že v minulosti došlo k vyčištění vody v žalobcově studni ať už na náklady uvedené stavební společnosti nebo stavebníků. Nesporné je také to, že v roce 1979 měla dle tehdejšího měření voda ve studni žalobce parametry vody pitné. Při odběru dne 10. 12. 2003 nesplňoval analyzovaný vzorek parametry pitné vody v ukazateli zákal a železo. Při odběru dne 13. 5. 2004 analyzovaný vzorek parametry pitné vody rovněž nesplňoval a to pro nadměrný rašelinový zápach. Tento ukazatel při předchozích analýzách parametru pitné vody vyhovoval.

Stěžejním důkazem ohledně této otázky se tak stal hydrogeologický posudek RNDr. S. Š. zpracovaný v září 2010 ve znění aktualizace z února 2011. Předmětem tohoto znaleckého posudku bylo posoudit vliv provedené stavby a provozu vrtu pro termální čerpadlo na vodní režim lokality jak z kvantitativního, tak z kvalitativního hlediska. Krajský soud předesílá, že považuje irelevantní ty námitky žalobce, které vyčítají správním orgánům, že vycházely z posudku vypracovaného až v době, kdy nepovolená stavba vrtu pro termální čerpadlo již existovala, a že z toho důvodu nemohl znalec při svém zkoumání provést řadu úkonů (např. zkušební vrtu či čerpací zkoušky), které by mohl provést v době před vybudováním vrtu. Není pochyb o tom, že stavba vrtu byla stavbou nepovolenou, proto také probíhalo řízení o jejím dodatečném povolení. To pochopitelně probíhalo za situace, kdy stavba vrtu již fakticky existovala. Důkaz hydrogeologickým posudkem v té podobě, jako by byl vypracován před vznikem stavby, tak již dnes nepřipadá v úvahu. Znalec pochopitelně musel vycházet ze stávající skutkové situace, tedy zohlednit faktickou existenci vrtu a jeho vliv na hydrogeologické poměry v dané oblasti. V souvislosti s tím je vhodné znovu připomenout, že správní orgány posuzovaly možnost dodatečného povolení stavby z hlediska kritérií vymezených v § 129 odst. 2 písm. a) až c) stavebního zákona.

Pokud jde o vlastní znalecký posudek, krajský soud samozřejmě v podrobnostech odkazuje na jeho obsah. Za vhodné považuje zmínit alespoň ty jeho závěry, které považuje pro posouzení položené otázky za důležité. Znalec připustil,

že zákal a pokles vody ve studni žalobce s vysokou mírou pravděpodobnosti souvisely s hloubením vrtu. Podrobně popsal konstrukci vrtu a dospěl k závěru, že použitou technologií by měla být zajištěna dostatečná izolace jednotlivých zvodnělých horizontů a zamezeno míšení podzemní vody různé geneze. Dodal, že pokud by přesto k nějaké poruše tamponáže došlo, nemůže se z důvodů, které popsal, stát vrt pro termální čerpadlo drenážním místem kvartérní zvodně. Dle něj současný ani budoucí provoz vrtu nenarušuje vodní režim lokality a hladina vody ve studni žalobce není a nebude existencí tepelného čerpadla ovlivňována. Uzavřel, že problémy, které se v souvislosti s realizací vrtu projeví u studny žalobce obvykle během několika dnů, maximálně týdnů, odeznívají, k čemuž došlo i v dané lokalitě.

Žalobce vznesl již v průběhu správního řízení proti obsahu tohoto znaleckého posudku připomínky. V reakci na ně učinil proto vodoprávní úřad ke znalci další doplňující dotazy. Ten na ně reagoval jednak ve svém podání ze dne 21. 2. 2011 a dále ve svém podání ze dne 9. 5. 2011. Za zmínku stojí zejména žalobcem rozporovaná skutečnost uvedená znalcem, že se studna žalobce nachází 30 m od ramene potoka Sovinky. Žalobce i při jednání soudu namítal nesprávnost tohoto závěru znalce, neboť potok Sovinka protéká od jeho studny v podstatně větší vzdálenosti. K tomuto momentu se však znalec vyjádřil již ve svém podání ze dne 21. 2. 2011, kdy vysvětlil, že potok je od žalobcovy studně skutečně vzdálen asi 120 m, ale on ve sém posudku konstatoval přítomnost v hydrogeologických mapách a místy i v terénu patrného bočního ramene, případně zasypaného náhonu ve vzdálenosti asi 35 m. Zmínil je právě proto, že toto koryto, případně starý náhon, nepochybně představuje preferenční cestu pro pohyb podzemní vody mělké zvodně.

Žalobce dostal možnost se k obsahu posudku ve správním řízení vyjádřit, učinil tak, znalec pak prostřednictvím dotazů správního orgánu na tyto připomínky reagoval a dle krajského soudu přesvědčivým způsobem vyvrátil jejich důvodnost. Pokud tedy správní orgány obou stupňů dospěly k závěru, že na základě závěrů tohoto důkazu lze konstatovat, že předmětná stavba vrtu pro termální čerpadlo nemá a nebude mít ani v budoucnu trvalý vliv na hydrogeologické poměry v oblasti, včetně žalobcovy studny, a že v důsledku toho její dodatečné povolení nebude v rozporu s veřejným zájmem chráněným zvláštním právním předpisem v smyslu § 129 odst. 2 písm. c) stavebního zákona, pak krajský soud se s takovým hodnocením ztotožňuje.

Ve shodě s žalovaným poukazuje i na další důkazy, které tento závěr podporují. Jedná se v první řadě o shora uvedené výsledky ohledně měření kvality vody v žalobcově studni. Je evidentní, že kvalita vody se postupem času zlepšila a není prokázáno, že by ukazatel, pro který naposledy podmínky pitné vody nespĺnila (nadměrný rašelinný pach), byl ovlivněn právě a pouze stavbou vrtu. Dále žalovaný přílehlavě upozornil na výsledky měření ohledně výše vodního sloupce ve studni žalobce, který v rozmezí let 2003 – 2010 stoupl téměř o 2 metry.

V souvislosti s tím není dle krajského soudu bez významu ani vyjádření Krajské hygienické stanice Královéhradeckého kraje k dodatečnému povolení stavby

vrtnu pro tepelné čerpadlo ze dne 21. 5. 2012, v němž konstatovala, že v uvedeném řízení nejsou dotčeny zájmy chráněné orgány veřejného zdraví dle zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Námitka žalobce, že tento orgán neměl k dispozici celý spis a že se jedná pouze o doporučující vyjádření, v němž deklaruje svůj názor bez odkazu na příslušné listiny, a že jím překročil rozsah své působnosti, pak není podložena jediným relevantním důkazem. Dle krajského soudu není důvodu toto vyjádření Krajské hygienické stanice Královéhradeckého kraje coby dotčeného orgánu na úseku ochrany veřejného zdraví zpochybňovat. Jde o jeden z důkazů shromážděných správními orgány v průběhu správního řízení, který se ke shora probírané problematice, byť pouze okrajově, vztahuje a jako takový byl správními orgány zcela správně vzat v potaz.

Dlužno ještě dodat, že žalobce v žalobě s žádnými novými výtkami proti znaleckému posudku RNDr. S. Š. nepřišel. S jeho závěry sice nesouhlasil, ale výtky zůstaly v rovině tvrzení, nebyly doloženy žádnými důkazy, které by byly způsobilé závěry znaleckého posudku zpochybnit. Přitom námitky účastníků správního řízení směřující proti znaleckému posudku musí být zcela konkrétní, aby na základě nich bylo možné vyslovit, že znalecký posudek nelze jako důkaz vůbec použít (srovnej rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 29. 3. 2006, č.j. 58 Ca 77/2004-94; dostupný na www.nssoud.cz).

Správní orgány, ani krajský soud, tak neměly důvod, aby skutkový stav věci ohledně této otázky byl předmětem dalšího dokazování. Správní orgány zjistily v tomto směru skutkový stav v úplnosti a učinily i správné právní závěry. Nezpronevěřily se tedy ani žalobcem zmiňovaným principům prevence, předběžné opatrnosti a odpovědnosti původce.

C. V souvislosti se zněním § 129 odst. 2 písm. c) stavebního zákona nebylo dle krajského soudu ani prokázáno, že by stavba vrtnu pro tepelné čerpadlo byla v rozporu s obecnými požadavky na výstavbu, v daném případě tedy konkrétně s vyhláškou č. 590/2002 Sb., o technických požadavcích na vodní díla. Nutno konstatovat, že žalobce pouze ve zcela obecné rovině zmínil existenci ustanovení §§ 3, 5 a 6 této vyhlášky. Nijak však nekonkretizoval, s jakými požadavky na výstavbu je stavba vrtnu v rozporu. V souvislosti s tím zmínil pouze nesprávně prováděnou stavbu vrtnu a neadekvátní technologický postup, které mohou představovat nebezpečí trvalé drenáže k místu pro okolní podzemní vody a neustále mohou ovlivňovat stav podzemní vody a vodní poměry v dané oblasti. K nedůvodnosti této obavy se krajský soud vyjádřil již výše. Žádné další námitky v žalobě nezazněly.

Krajský soud zdůrazňuje, že správní soudnictví je ovládáno zásadou dispoziční a koncentrační; od žalobce, který vymezuje hranice soudního přezkumu, se tedy oprávněně žádá procesní zodpovědnost. Soud za něj nesmí nahrazovat jeho projev vůle a vyhledávat na jeho místě vady napadeného správního aktu. Proto také musí vymezení žalobního bodu - a setrvání na těchto mezích i v dalších fázích řízení

- garantovat zásadu rovnosti účastníků řízení; stanoví tak i žalovanému meze jeho obrany, tedy to, k čemu se má vyjádřit a k čemu má předložit protiargumenty.

Jestliže žalobní bod těmto požadavkům vyhovuje, je projednání způsobilý v té míře obecnosti, v níž je formulován, a případně - v mezích této formulace - v průběhu řízení dále doplněn. K tomu je ale třeba dodat, že míra precizace žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod - byť i vyhovující - obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej. Není naprosto na místě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova advokáta (viz rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, čj. 4 As 3/2008-78; dostupný na www.nssoud.cz).

Protože daná žalobní námitka nebyla ze strany žalobce nijak podrobněji rozvedena, nemohl na ni tedy podrobněji reagovat a zabývat se jí ani krajský soud.

D. V další žalobní námitce žalobce zpochybnil oprávnění Ing. A. K. vypracovat projektovou dokumentaci předmětného vrtu pro tepelné čerpadlo. Upozornil, že se jedná o činnost prováděnou hornickým způsobem, a proto oprávnění vypracovat projektovou dokumentaci měl pouze báňský projektant dle § 2 vyhlášky Českého báňského úřadu č. 298/2005 Sb., o požadavcích na odbornou kvalifikaci a odbornou způsobilost při hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem a o změně některých právních předpisů.

Není tomu tak. Žalobci lze dát za pravdu v tom, že předmětný vrt o hloubce zhruba 112 m spadá pod činnost prováděnou hornickým způsobem, neboť tou se dle § 3 písm. f) zákona č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů, rozumí také vrtání vrtů s délkou nad 30 m pro jiné účely než k činnostem uvedeným v § 2 a 3. V § 5b tohoto zákona je zakotven institut báňského projektanta. V odst. 1 této normy je uvedeno, že díla v podzemí vzniklá při činnostech podle § 3 písm. c), d), h) nebo j), důlní díla a důlní stavby pod povrchem může projektovat pouze osoba s osvědčením odborné způsobilosti báňského projektanta. Z uvedeného tedy plyne, že projektovou dokumentaci pro stavbu vrtu pro termální čerpadlo nemusí vypracovat báňský projektant. Její vypracování je tedy plně v kompetenci fyzické osoby ve smyslu ustanovení § 158 odst. 1 stavebního zákona. Podle něho vybrané činnosti, jejichž výsledek ovlivňuje ochranu veřejných zájmů ve výstavbě, mohou vykonávat pouze fyzické osoby, které získaly oprávnění k jejich výkonu podle zvláštního právního předpisu, kterým se rozumí zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů. Vybranými činnostmi se mimo jiné rozumí i projektová dokumentace pro vydání stavebního povolení.

Z obsahu správního spisu pak plyne, že Ing. A. K. je autorizovaným inženýrem pro vodohospodářské stavby, ČKAIT 0601291, tedy je bezpochyby osobou oprávněnou k vypracování projektové dokumentace předmětné stavby vrtu pro tepelné čerpadlo ve smyslu § 158 stavebního zákona.

E. Zbývající žalobní námitky jsou již ve své podstatě k těm námitkám, jimiž se krajský soud zabýval shora, povahy sekundární. I těm ovšem krajský soud věnoval patřičnou pozornost.

Předně krajský soud považuje za zcela irrelevantní námitku žalobce, v níž se vrací k událostem z prosince roku 2003, kdy došlo k vlastní realizaci vrtu. Žalobce zpochybňuje technologickou správnost postupu stavební společnosti, která vrt prováděla, poukazuje na porušení předpisů ohledně bezpečnosti práce, vrtná drť s výplachem měla být znečištěna i úkapy oleje z vrtné soupravy, při realizaci vrtu nebyl přítomen žádný pracovník stavebního či vodoprávního úřadu, zápisy o realizaci stavby měly být prováděny až dodatečně, jsou strohé a nelze z nich zjistit, jaké práce byly prováděny, apod. Krajský soud samozřejmě rozumí, že žalobce používá uvedené argumenty zejména ve snaze zpochybnit kvalitu stavby vrtu a odůvodnit tím existenci možných trvalých následků této stavby na hydrogeologické poměry v dané oblasti. Nutno však konstatovat, že příčinná souvislost mezi žalobcem tvrzenými pochybeními při realizaci vrtu a současným stavem hydrogeologických poměrů v oblasti prokázána nebyla.

Přitom správní orgány se i těmito námitkám věnovaly (viz například vodoprávní úřad problematice vrtné suti a úkapů olejových látek na str. 4-5 svého rozhodnutí nebo žalovaný otázce bezpečnosti práce a nedodržení pracovního postupu na str. 8 napadeného rozhodnutí). Dle krajského soudu se tak stalo způsobem dostatečným.

Za relevantní považuje krajský soud v tomto směru zejména závěry shora zmíněného znaleckého posudku, který podrobně popsal technologii stavby vrtu, zabýval se i otázkou utěsnění vrtu ve vztahu k vnějšímu prostředí se závěrem, že ani případná porucha tamponáže (která ovšem doposud nebyla nikterak prokázána, dodává krajský soud) nemůže mít na hydrogeologické poměry v daném území trvalý vliv.

Zcela správně se žalovaný vypořádal i s námitkou žalobce, že vodoprávním úřadem měla být stanovena minimální hladina podzemních vod, stejně jako stavebníkům uložena povinnost pravidelně měřit hladinu podzemních vod. Ve shodě se závěrem vodoprávního úřadu žalovaný vysvětlil, že v daném případě se jedná o tzv. jiné nakládání s vodami ve smyslu § 8 odst. 1 písm. b) bod 5 vodního zákona. Při něm nedochází k jejich odběru, a proto není stanovení minimální hladiny podzemních vod vůbec na místě.

K tomu krajský soud jenom stručně dodává, že předmětný typ tepelného čerpadla využívá energetický potenciál podzemní vody a horninového prostředí

z vrtu, ze kterého se neodebírání ani nečerpá podzemní voda. Takový vrt představuje zpravidla maloprůměrový vertikální otvor hloubený do horninového prostředí, do kterého je vloženo uzavřené potrubí s oběžným médiem (tj. voda, která se do potrubí naleje, nikoliv načerpá z podzemních vod). Pomocí tohoto média se přenáší tepelná energie podzemní vody a horninového prostředí do výměníku tepelného čerpadla. Jedná se tedy o uzavřený a izolovaný systém, který s podzemními vodami do přímého kontaktu vůbec nepřichází.

Za zcela formální a nedůvodný pak považuje krajský soud požadavek žalobce, aby si správní orgány v řízení o dodatečném povolení stavby vrtu pro tepelné čerpadlo znovu opatřovaly stanoviska správců inženýrských sítí (elektřina a plyn). Zcela správně se s touto námitkou vypořádal žalovaný na str. 6 svého rozhodnutí. Také krajský soud připomíná, že v dané věci byla otázka možného dotčení ochranných pásem dle energetického zákona řešena ve shora již zmiňovaném územním rozhodnutí o umístění stavby rodinného domu. Za situace, kdy fakticky existující stavba vrtu pro tepelné čerpadlo se nachází mimo vyznačenou hranici ochranného pásma, nebylo vyžadování nových stanovisek správců inženýrských sítí vůbec na místě.

Svůj nesouhlas se závěrem vodoprávního úřadu, že předmětný vrt nepodléhá zjišťovacímu řízení, konstatoval žalobce „nad rámec žaloby“. Vzhledem ke stručnosti této pasáže se tak zřejmě o žalobní námitku nejedná, krajský soud však z opatrnosti bude reagovat i na ni, byť rovněž stručně. Plně totiž odkáže na závěry žalovaného obsažené na str. 9-10 napadeného rozhodnutí, v němž se s touto odvolací námitkou vypořádal způsobem správným a zákonným. Výslovně pak krajský soud považuje za vhodné zmínit existenci záznamu oddělení EIA a IPPC Krajského úřadu Královéhradeckého kraje ze dne 17. 1. 2012. Podle něho uvedený záměr posuzování vlivů na životní prostředí nepodléhá, a to ani z hlediska vlivu na evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti.

F. Krajský soud závěrem opakuje, že předmětem přezkoumávaného správního řízení bylo dodatečné povolení stavby. Není sporu o tom (a správní orgány této otázky věnovaly značnou pozornost), že v dané věci se vzhledem k ustanovením vodního zákona ve znění platném do 31. 7. 2010 dodatečně povolovaná stavba považovala za vodní dílo, proto o jejím dodatečném povolení rozhodoval vodoprávní úřad v postavení speciálního stavebního úřadu. To však nic nemění na závěru, že pokud v řízení o dodatečném povolení stavby podle § 129 stavebního zákona stavebník nebo vlastník stavby prokáže splnění podmínek vymezených v uvedeném ustanovení, stavební úřad stavbu povolí. Vydání povolení nemůže podmiňovat splněním dalších podmínek, které nemají oporu ve stavebním zákoně (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2011, č.j. 1 As 67/2011-108; dostupný na www.nssoud.cz). Dle krajského soudu bylo v daném případě ve správním řízení spolehlivě zjištěno naplnění všech zákonných podmínek pro dodatečné povolení předmětné stavby. Rozhodnutí správních orgánů, která byla předmětem soudního přezkumu, proto shledal zákonnými.

Krajskému soudu tak nezbylo, než žalobu zamítnout, protože nepřisvědčil žádné ze žalobních námitek a neshledal tak žalobu důvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

VI. Náklady řízení

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Dle něj má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl úspěch žalovaný, ten však náhradu nákladů řízení nepožadoval.

Náklady řízení nemohly být přiznány ani osobám zúčastněným na řízení. Dle § 60 odst. 5 s. ř. s. má totiž osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Z důvodů zvláštního zřetele hodných může jí soud na návrh přiznat právo na náhradu dalších nákladů řízení. Taková situace v projednávané věci nenastala, osoby zúčastněné na řízení ostatně přiznání nákladů řízení ani nepožadovaly.

P o u č e n í :

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.)

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Hradci Králové dne 22. dubna 2014

JUDr. Jan Rutsch, v.r.
předseda senátu